

INSPECTORATUL FISCAL DE STAT
Instrucțiune cu privire la reținerea
impozitului pe venit la sursa de plată

Nr.05/1-CF-06/88 din 23.12.97

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.88-91/183 din 30.12.1997

* * *

Abrogat: 10.01.2002

[Instrucțiunea IFPS nr.14 din 19.12.2001](#)

Aprobat
Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

Capitolul 1. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezenta instrucțiune este elaborată în baza [Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997](#) și [Legii cu privire la administrarea impozitului pe venit și pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr. 1164-XIII din 24 aprilie 1997](#). În ea se reglementează modul de calculare, reținere și achitare la buget a impozitului pe venit reținut la sursa de plată.

2. În sensul prezentei Instrucțiuni se folosesc următoarele noțiuni:
Cetățean - persoană fizică neangajată în activitatea de întreprinzător.

Codul fiscal este un număr unic de identificare, atribuit în scopuri fiscale.

Codul fiscal pentru agenții economici este numărul de identificare atribuit de Serviciul fiscal conform Registrului Fiscal.

Codul fiscal al cetățeanului Republicii Moldova este identic codului personal, acordat conform Registrului de Stat al Populației Republicii Moldova.

Codul personal se indică pe verso al buletinului de identitate al cetățeanului.

În cazurile, când cetățeanul nu are cod fiscal, din motivul lipsei buletinului de identitate, se folosesc seria și numărul pașaportului, patronimicul, anul nașterii.

În cazurile când cetățeanul nu are cod fiscal din motivul că nu are nici buletin de identitate și nici pașaport, se folosesc seria și numărul adeverinței de naștere, patronimicul, anul nașterii.

Rezident al Republicii Moldova se consideră:

- a) orice cetățean, care corespunde uneia din următoarele cerințe:
- are domiciliul permanent în Republica Moldova;
 - se află pe teritoriul Republicii Moldova nu mai puțin de 183 zile pe parcursul anului fiscal;
 - este o persoană cu funcții de răspundere a Republicii Moldova, aflată pe parcursul anului fiscal în exercițiul funcției peste hotarele republicii.

Pentru a confirma faptul că este rezident al Republicii Moldova; cetățeanul prezintă documentele indicate în p.26 al Instrucțiunii.

b) orice persoană juridică, întreprindere individuală sau gospodărie țărănească (de fermier), a cărei activitate de întreprinzător este organizată sau gestionată în Republica Moldova ori locul de bază al desfășurării acestei activități este Republica Moldova.

Patron se consideră întreprinderea, instituția, organizația, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorică juridică, precum și persoana fizică care folosește forța de muncă salariată. Antreprenor independent se consideră orice persoană fizică care este

înregistrată ca subiect al activității de întreprinzător conform legislației în vigoare, și prestează servicii din numele propriu.
Antreprenorul independent se consideră lucrător salariat, dacă corespunde la două sau mai multe din următoarele cerințe:

- este angajat să presteze servicii în baza contractului încheiat între beneficiarul de servicii și antreprenorul independent;
- este angajat pentru a îndeplini careva servicii prin ordinul emis de beneficiarul de servicii;
- este obligat să activeze, conform unui regim administrativ stabilit de beneficiarul de servicii pentru lucrătorii săi salariați;
- remunerarea pentru serviciile acordate nu i se efectuează pe contul de decontare (curent);
- prestează servicii specifice obligațiunilor de muncă ale lucrătorilor salariați ai beneficiarului de servicii.

Lucrător salariat (în continuare <lucrător> sau <salariat>) se consideră orice cetățean care este angajat de către patron pentru a îndeplini obligațiuni de muncă pentru o remunerare stabilită (salariu), în baza unui contract, încheiat conform legislației muncii (obligațiuni de salariat).

Scutire este suma care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al lucrătorului.

Facilitate este valoarea bunurilor materiale și nemateriale acordate de către patron salariaților săi, precum și efectuarea în favoarea acestora a altor plăți, ce nu țin de remunerarea pentru îndeplinirea a obligațiunilor de salariați.

Anul fiscal coincide cu anul calendaristic.

3. Subiecți ai impunerii la sursa de plată sînt:

- cetățenii;

- antreprenorii independenți definiți ca lucrători salariați;

- agenții economici (rezidenți și nerezidenți).

4. Obiecte ale impunerii la sursa de plată sînt:

- pentru cetățeni - venitul achitat în folosul lor sub formă de salarii (inclusiv prime și facilități), exceptînd scutirile la care au dreptul salariații și venitul obținut din alte surse de venit impozabile;

- pentru antreprenorii independenți definiți ca lucrători salariați - sumele achitate de către patron în folosul lor pentru prestarea serviciilor, precum și facilitățile;

- pentru agenții economici (rezidenți și nerezidenți) - sumele dobînzilor, royalty, plăților pentru chirie sau alte tipuri de servicii (inclusiv cele de management și consulting) achitate în folosul lor, costul cărora se deduce de plătitor, conform art. 24 al Codului fiscal;

- pentru agenții economici nerezidenți - sumele rentelor și primelor de asigurare în baza contractelor de asigurare și reasigurare, achitate în folosul lor.

Veniturile nerezidenților, care rezultă din activitățile desfășurate de reprezentanțele permanente ale acestora în Republica Moldova, se impozitează în modul și la cotele stabilite pentru veniturile obținute de persoanele rezidente.

5. În cazul achitării venitului sub formă nemonetary, el se evaluează la prețuri de piață, conform modului stabilit de Guvern.

6. Venitul achitat în valută străină se recalculează în lei moldovenești la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei la data achitării lui.

7. Orice persoană obligată, conform Codului fiscal, să achite impozitul pe venit, trebuie să prezinte o declarație completată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Declarația cu privire la impozitul pe venit va fi prezentată de:

- orice persoană fizică care obține venit din surse, altele decît salariul, dacă acest venit depășește suma de 2100 lei pe an;

- orice persoană fizică care obține venit atît din salariu cît și din surse, altele decît salariul, dacă acest venit depășește 13000 lei pe an.

Cetățeanul are dreptul să depună declarația cu privire la impozitul pe venit în cazurile când lui, pe parcursul anului fiscal, i-a fost majorată suma impozitului pe venit reținut la sursa de plată.

8. Pentru încălcarea legislației privind impozitul pe venit este prevăzută răspunderea administrativă și penală, conform legislației în vigoare.

Capitolul II. REȚINEREA IMPOZITULUI PE VENIT DIN SALARIU

9. Patronul, care plătește lucrătorului angajat salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate), este obligat să calculeze, ținând cont de scutirile cerute de lucrător, să rețină din mijloacele real primite de acesta și să transfere la buget impozitul, conform modului stabilit în prezenta Instrucțiune.

Sub noțiunea de mijloace, real primite de lucrător, se subînțeleg sumele venitului calculate și real îndreptate spre achitare de patron, inclusiv și sumele facilităților acordate lucrătorului din contul patronului.

10. Conform prezentului capitol al Instrucțiunii, impozitul pe venit urmează a fi reținut din veniturile sub orice formă de salarii, prime, sporuri la salariu, recompense, indemnizații, onorarii, comisioane, retribuții și alte achitări în folosul lucrătorului.

La aceste venituri, de asemenea, se raportează:

- diferența dintre prețul de realizare (prestare) de către patron a mărfurilor (serviciilor) persoanelor terțe și prețul de realizare (prestare) a lor lucrătorului propriu;
- anuitățile, cu excepția pensiilor și indemnizațiilor primite de la bugetul asigurărilor sociale de stat sau în baza acordurilor internaționale, și veniturilor obținute în baza contractelor de asigurare (asigurarea vieții, pensiilor), încheiate până la 01 ianuarie 1998;
- dotațiile de stat, primele și premiile care nu sînt specificate ca neimpozabile în legile prin care se stabilesc aceste plăți;
- plățile acordate salariatului de către patron pentru recuperarea cheltuielilor personale. Aceasta poate fi achitarea din contul patronului a plății pentru învățatură, tratamentul salariatului sau unei rude a lui, întreținerea copilului salariatului într-o instituție preșcolară, compensarea cheltuielilor pentru procurarea și întreținerea de către lucrător a automobilului, locuinței, altor bunuri etc.
- anularea de către patron a datoriei sau obligațiilor salariatului față de el. La aceste venituri se atribuie anularea sumelor nerambursate de salariat ale creditelor sau împrumuturilor rambursabile, a procentelor pentru credite și împrumuturi, altor datorii ale lucrătorului cu caracter material;
- suma plătită suplimentar de patron la orice plată a salariatului pentru locuința acordată de către patron;
- depășirea ratei curente a dobînzii (rotunjită pînă la următorul procent întreg), conform căreia Banca Națională a Moldovei a acordat credit în mod ordinar la ultima licitație desfășurată în luna noiembrie a anului calendaristic precedent, pe care o dă publicității, față de rata dobînzii calculată pentru împrumuturile acordate de către patron salariatului (inclusiv și pentru împrumuturile nerambursate pînă la 1 ianuarie 1998). În aceste cazuri venitul de la acordarea creditului sau împrumutului se calculează în modul următor:

Rb - Rp

$$F = S \times N \times \frac{\quad}{365} : 100\%$$

unde:

F - suma facilității,

S - suma împrumutului,

N - numărul de zile în luna pe parcursul căreia lucrătorul s-a folosit de împrumut,

Rb - rata dobânzii conform căreia Banca Națională a Moldovei a acordat credit în mod ordinar la ultima licitație desfășurată în luna noiembrie a anului calendaristic precedent,

Rp - rata dobânzii calculată pentru împrumutul acordat de către patron.

Exemplul 1.

La cererea lucrătorului, patronul i-a acordat la 18 noiembrie un împrumut fără dobândă în sumă de 5000 lei, termenul de achitare fiind 12 luni. Rata dobânzii creditului, acordat în mod ordinar de Banca Națională la ultima licitație din luna noiembrie a anului calendaristic precedent este de 16%.

Pe data de 15 decembrie, lucrătorul a rambursat parțial împrumutul, suma rambursării fiind 500 lei.

În acest caz suma facilității acordate de patron lucrătorului, care se include în venitul lui impozabil se calculează în modul următor:

1) pe luna noiembrie (18.11-30.11)

$$(5000 \times 13) \times (16 - 0)/365/100\% = 28,49 \text{ lei}$$

2) pe perioada 01-14 decembrie

$$(5000 \times 14) \times (16 - 0)/365/100\% = 30,68 \text{ lei}$$

pe perioada 15-31 decembrie

$$(4500 \times 17) \times (16 - 0)/365/100\% = 33,53 \text{ lei}$$

Total pe luna decembrie 64,21 lei (30,68+33,53).

Sumele facilităților 28,49 lei și 64,21 lei se includ în venitul lucrătorului respectiv pe lunile noiembrie și decembrie;

- cheltuielile patronului pentru punerea automobilului la dispoziția lucrătorului în scopuri personale:

în cazul în care automobilul este proprietatea patronului - 0,006% din costul automobilului pentru fiecare zi de folosință;

în cazul în care automobilul nu este proprietatea patronului - cheltuielile suportate de patron pentru obținerea dreptului de folosire a automobilului pentru fiecare zi de folosință.

Exemplul 2.

În baza cererii lucrătorului, patronul pune la dispoziția lui, pe o perioadă de 2 zile, automobilul propriu, costul căruia este de 73000 lei. Suma facilității, care se include în venitul lucrătorului, alcătuiește 8,76 lei $(73000 \times 2 \times 0,006\%)/100\%$:

- cheltuielile patronului pentru achitarea primelor de asigurare benevolă a lucrătorului;

- sumele altor cheltuieli ale patronului, ce sînt venituri directe sau indirecte ale lucrătorului. La așa venituri se raportează sumele achitate din contul patronului pentru biletele de călătorie, hrană, abonamente la ziare, reviste și cărți, transportul pînă și de la locul de muncă, compensația costului examenului medical, tratamentului în staționar, procurarea medicamentelor, biletelor de tratament balneo-sanatorial și de asanare, inclusiv și la bazele de odihnă, care se află la balanța patronului;

- vărsămintele în fondurile de pensii, cu excepția celor efectuate în fondurile de pensii calificate, prevăzute la articolele 64 alin. (1), 65 și 69 ale Codului fiscal.

11. În venitul brut al lucrătorului nu se includ următoarele tipuri de venit:

- sumele de asigurare primite în caz de deces al persoanei asigurate în baza contractului de asigurare de viață;
- despăgubirile primite pentru repararea daunelor în caz de vătămare a sănătății, inclusiv în caz de invaliditate;
- plățile, precum și alte forme de compensații acordate în caz de boală, de traumatisme, sau în alte cazuri de incapacitate temporară de muncă, conform contractelor de asigurare de sănătate;
- compensarea cheltuielilor angajaților legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu, în limitele și modul stabilite de Guvern;

- bursele elevilor, studenților și doctoranzilor de la instituțiile de învățământ de stat sau private, cu excepția retribuirii pentru activitatea didactică sau de cercetare;
- pensiile alimentare și indemnizațiile pentru copii;
- indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației;
- compensațiile nominative plătite păturilor insuficient asigurate, social vulnerabile ale populației;
- averea primită ca donație sau ca moștenire;
- dividendele, cu excepția celor primite de la agenții economici nerezidenți;
- ajutoarele primite din partea organizațiilor filantropice;
- contribuțiile la capitalul unui agent economic, prevăzute la articolul 55 al Codului fiscal;
- veniturile personalului misiunilor diplomatice ale statelor străine, prevăzute la articolul 54 al Codului fiscal;
- sumele pe care le primesc donatorii de sânge de la instituțiile medicale de stat;
- câștigurile de la loterii.

12. Scutirile la impozitul pe venit, reținut din salariu (inclusiv prime și facilități), se acordă la locul de muncă de bază lucrătorilor rezidenți ai Republicii Moldova.

Locul de muncă de bază se consideră întreprinderea, instituția, organizația la care, conform legislației în vigoare, se duce evidența carnetului de muncă al lucrătorului.

13. Fiecare lucrător are dreptul la scutirea personală.

- 1) Suma scutirii personale pentru lucrătorii, care nu corespund uneia sau mai multor din condițiile expuse în subpunctul 2) al prezentului punct, constituie 2100 lei pe an.
- 2) Suma scutirii personale este 10000 lei pe an (scutire personală majoră) pentru lucrătorul care:
 - a) s-a îmbolnăvit și a suferit de boala actinică provocată de consecințele avariei de la C.A.E. Cernobîl;
 - b) este invalid și s-a stabilit că invaliditatea sa este în legătură cauzală cu avaria de la C.A.E. Cernobîl;
 - c) este părintele sau soția (soțul) unui participant căzut sau dat dispărut în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova;
 - d) este invalid ca urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova;
 - e) este invalid de război, invalid din copilărie, invalid de gradul I și II sau pensionar - victimă a represiunilor politice, ulterior reabilitată.

14. Lucrătorul, aflat în relații de căsătorie pe parcursul întregului an fiscal, are dreptul la o scutire suplimentară în mărime de 2100 lei anual (scutirea matrimonială), dacă soției (soțului) nu i s-a acordat scutirea personală.

15. Lucrătorul are dreptul la o scutire în sumă de 120 lei anual pentru fiecare persoană întreținută (scutirea pentru persoanele întreținute). În cazurile când un întreținut are mai mulți întreținători, scutirea pentru persoanele întreținute se acordă tuturor întreținătorilor.

În scopul acordării scutirilor, persoana întreținută se consideră persoana care corespunde tuturor cerințelor următoare:

- este un ascendent sau descendent al lucrătorului sau al soției (soțului) lui (părinții sau copiii, inclusiv înfietorii și înfiații);
- locuiește împreună cu lucrătorul sau nu locuiește cu acesta, dar își face studiile la secția cu frecvență a unei instituții de învățământ mai mult de 5 luni pe parcursul anului fiscal;
- este întreținută de lucrător;
- are un venit ce nu depășește suma de 1000 lei anual.

16. Scutirea matrimonială și scutirile pentru persoanele întreținute

se acordă numai cu condiția că lucrătorului, concomitent, i se acordă scutirea personală.

17. În scopul determinării scutirilor, care urmează a fi acordate lucrătorului, acesta nu mai târziu de data încadrării în muncă ca angajat, prezintă patronului o cerere semnată de el privind acordarea scutirilor la care are dreptul, anexînd la ea, documentele, care atestă aceste drepturi. Modelul cererii se prezintă în anexa nr.1 la Instrucțiune. Ulterior, fiecare lucrător depune cererea anual, în luna decembrie, pînă la începutul anului fiscal pentru care sînt cerute scutirile.

18. În cazurile, cînd lucrătorul n-a prezentat cererea, n-a indicat corect în ea careva scutire la care pretinde, n-a anexat la cerere documentele justificative, precum și în cazurile cînd își retrage cererea, el se consideră lucrător ce nu pretinde la scutiri, iar patronul calculează și reține impozitul din veniturile achitate lui fără acordarea scutirilor.

În astfel de cazuri, patronul este obligat să verifice, conform buletinului de identitate, pașaportului sau adeverinței de naștere a lucrătorului, și să înregistreze numele, prenumele, codul fiscal, adresa domiciliului permanent a lucrătorului.

19. Lucrătorul, care pierde pe parcursul anului fiscal dreptul la scutirea matrimonială sau scutirile pentru persoanele întreținute, este obligat să prezinte patronului, în termen de 10 zile de la data cînd au avut loc aceste schimbări, o nouă cerere semnată de el, în care indică numai scutirile, la care i s-a păstrat dreptul. Această prevedere se aplică și în cazurile cînd lucrătorul pierde dreptul la scutirea personală majoră și trece la scutirea personală de 2100 lei pe an.

20. În cazurile, cînd lucrătorul renunță benevol de scutirea matrimonială sau scutirile pentru persoanele întreținute, el depune patronului o cerere despre acordarea scutirilor în care nu indică scutirea sau scutirile de la care a renunțat.

21. Dacă lucrătorul pierde integral dreptul la scutiri, din motivul că a pierdut statutul de rezident, el este obligat să prezinte patronului, în termen de 10 zile de la data cînd au avut loc aceste schimbări, o cerere în formă liberă privind retragerea cererii despre acordarea scutirilor. Această cerere se depune și în cazurile cînd lucrătorul renunță benevol de toate scutirile.

22. Lucrătorul, care pe parcursul anului fiscal, obține dreptul la scutiri sau a decis să beneficieze de scutirile la care are dreptul, însă de care nu a beneficiat, are dreptul să depună patronului cererea privind acordarea scutirilor la care a obținut dreptul sau de care a hotărît să beneficieze, anexînd la ea documentele justificative.

23. În toate cazurile scutirile se acordă sau se anulează din luna următoare, după luna în care este depusă (retrasă) cererea privind acordarea scutirilor (vezi exemplu 4).

24. La depistarea cazurilor de calculare incorectă a impozitului pe venit, reținut la sursă pe parcursul anului fiscal, patronul are dreptul la efectuarea recalculării impozitului pînă la prezentarea notei de informare privind impozitul pe venit reținut din salariile lucrătorilor pentru anul respectiv.

Modul de justificare al scutirilor

25. Copiile documentelor sau extrasele din documentele originale, anexate la cererea privind acordarea scutirilor trebuie să fie autentificate obligatoriu de către patron sau de organul notarial.

26. Scutirea personală de 2100 lei pe an se acordă numai cu condiția că lucrătorul

- a anexat la cerere extrasul sau copia buletinului de identitate sau pașaportului, care confirmă faptul că el are domiciliul permanent în Republica Moldova (se verifică de către patron viza de domiciliu a lucrătorului), sau

- a anexat la cerere certificatul(ele) eliberat(e) de autoritatea(ățile) administrării publice locale al Republicii Moldova, care confirmă faptul, că lucrătorul s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 183 zile pe parcursul anului fiscal, pentru care se acordă scutirea.

27. Pentru a-și confirma dreptul la scutirea personală majoră, lucrătorul, adăugător la actele indicate în punctul 26, în dependență de categoria cetățenilor la care se atribuie, urmează să anexeze la cerere copiile sau extrasele din următoarele documente:

Tabelul nr.1

Categoriile cetățenilor care au dreptul la scutirea personală majoră	Documentele care servesc ca temei pentru acordarea tirea personală majoră	Organele care eliberează documentele respective
--	---	---

1. S-a îmbolnăvit și a suferit de boala actinică provocată de consecințele avariei de la C.A.E. Cernobîl	Legitimația participan- tului la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl și certificatul Con- siliului de Expertiză Medicală a Vitalității (CEMV)	Ministerele, departa- mentele, direcțiile (secțiile) militar- administrative de către care au fost trimise aceste per- soane pentru lichidarea avariei de la C.A.E. Cernobîl și CEMV
2. Invalid și s-a stabilit că invaliditatea sa este în legătură cauzală cu avariade la C.A.E. Cernobîl	Legitimația de pensio- nar cu indicarea cau- zei invalidității	Direcțiile teritoriale de asistență socială și protecția familiei, alte organe împuterni- cite
3. Părintele sau soția (soțul) unui participant căzut în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Repub- licii Moldova	Legitimația care con- ține dreptul la în- lesniri	Direcțiile (secțiile) militar-administrative
4. Părintele sau soția (soțul) unui participant dat dispărut în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Repub- licii Moldova	Legitimația care conf- irmă dreptul la înles- niri	Direcțiile (secțiile) militar-administrative
5. Invalid ca urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Repub- licii Moldova	Legitimația de pensi- onar cu indicarea cauzei invalidității	Direcțiile teritoriale de asistență socială și protecția familiei
6. Invalid de război cau- zei invalidității	Legitimația de pensi- onar cu indicarea cauzei invalidității	Direcțiile teritoriale de asistență socială și protecția familiei

7. Invalid din copilărie cauzei invalidității	Legitimația de pensi- onar cu indicarea cauzei invalidității	Direcțiile teritoriale de asistență socială și protecția familiei
8. Invalid de gradul I sau II	Legitimația de pensi- onar cu indicarea cauzei invalidității	Direcțiile teritoriale de asistență socială și protecția familiei
9. Pensionar - victimă a represiunilor politice, ulterior reabilitată	Legitimația de pensi- onar și certificatul de reabilitare	Primăriile municipiilor, comitetele executive raionale și organele împuternicite

28. Pentru a beneficia de scutirea matrimonială pe anul fiscal următor, lucrătorul urmează să anexeze la cerere:

- copia certificatului de căsătorie, care confirmă că lucrătorul se află în relații de căsătorie, și confirmarea soției (soțului) că ea (el) nu cere scutirea personală (scutirea personală majoră) în anul fiscal pentru care este cerută scutirea matrimonială (confirmarea se scrie în mod liber);

- copia sau extrasul din buletinul de identitate sau pașaportul soției (soțului), care confirmă că ea (el) are domiciliul permanent în Republica Moldova (se verifică de către patron viza de domiciliu a soției (soțului) lucrătorului).

În cazurile, când lucrătorul cere scutirea matrimonială pe parcursul anului fiscal curent, ea se acordă dacă lucrătorul se află în relații de căsătorie de la începutul anului fiscal pe care este cerută scutirea (se verifică de către patron conform certificatului de căsătorie). În astfel de cazuri la cerere se anexează:

- copia certificatului de căsătorie, care confirmă că lucrătorul se află în relații de căsătorie, și confirmarea soției (soțului) că ea (el) nu cere scutirea personală (scutirea personală majoră) în anul fiscal pentru care este cerută scutirea matrimonială (confirmarea se scrie în mod liber);

- copia sau extrasul din buletinul de identitate sau pașaportul soției (soțului), care confirmă că ea (el) are domiciliul permanent în Republica Moldova (se verifică de către patron viza de domiciliu a soției (soțului) lucrătorului), sau

certificatul(e) eliberat(e) de autoritatea(ățile) administrării publice locale al Republicii Moldova, care confirmă faptul că soția (soțul) lucrătorului se află pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 183 zile în anul fiscal curent.

29. Pentru a beneficia de scutirile pentru persoanele întreținute, lucrătorul urmează să anexeze la cerere următoarele documente:

1) în cazul, dacă persoana întreținută este un descendent (inclusiv și înfiat) al lucrătorului:

- copia sau extrasul din adeverința de naștere sau certificatul de înfiere a persoanei întreținute, care confirmă că ea este un descendent (înfiat) al lucrătorului;

- copia sau extrasul din buletinul de identitate sau pașaportul persoanei întreținute sau certificatul autorității administrării publice locale al Republicii Moldova, care confirmă că ea locuiește împreună cu lucrătorul;

2) în cazul, dacă persoana întreținută este un descendent (inclusiv și înfiat) al soției (soțului) lucrătorului:

- copia sau extrasul din certificatul de căsătorie al lucrătorului, care confirmă că lucrătorul se află în relații de căsătorie cu persoana care este ascendent (înfiator) al persoanei întreținute;

- copia sau extrasul din adeverința de naștere sau certificatul de

- înfierie a persoanei întreținute, care confirmă că ea este un descendent (înfiat) al soției (soțului) lucrătorului;
- copia sau extrasul din buletinul de identitate sau pașaportul persoanei întreținute sau certificatul autorității administrării publice locale al Republicii Moldova, care confirmă că ea locuiește împreună cu lucrătorul;
- 3) în cazul, dacă persoana întreținută este un ascendent (inclusiv și înfiator) al lucrătorului:
- copia sau extrasul din adeverința de naștere sau certificatul de înfierie a lucrătorului, care confirmă că persoana întreținută este un ascendent (înfiator) al lucrătorului;
 - copia sau extrasul din buletinul de identitate sau pașaportul persoanei întreținute sau certificatul autorității administrării publice locale al Republicii Moldova, care confirmă că ea locuiește împreună cu lucrătorul;
- 4) în cazul, dacă persoana întreținută este un ascendent (inclusiv și înfiator) al soției (soțului) lucrătorului:
- copia sau extrasul din certificatul de căsătorie al lucrătorului, care confirmă că lucrătorul se află în relații de căsătorie cu persoana care este descendent (înfiat) al persoanei întreținute;
 - copia sau extrasul din adeverința de naștere sau certificatul de înfierie a soției (soțului) lucrătorului, care confirmă că persoana întreținută este un ascendent (înfiator) al soției (soțului) lucrătorului;
 - copia sau extrasul din buletinul de identitate sau pașaportul persoanei întreținute sau certificatul autorității administrării publice locale al Republicii Moldova, care confirmă că ea locuiește împreună cu lucrătorul.

În cazurile, când persoana întreținută nu locuiește împreună cu lucrătorul, dar își face studiile la secția cu frecvență a unei instituții de învățământ, lucrătorul urmează să anexeze la cerere în locul documentului, ce confirmă că el locuiește împreună cu persoana întreținută, certificatul eliberat de instituția de învățământ care confirmă că persoana întreținută își face studiile la secția cu frecvență a unei instituții de învățământ mai mult de 5 luni pe parcursul anului fiscal (modelul certificatului se prezintă în anexa nr. 2 la Instrucțiune)

Modul de apreciere al scutiilor

30. Fiecărui lucrător, care a depus cererea privind acordarea scutiilor, i se acordă categoria corespunzătoare scutiilor cerute. La determinarea categoriei scutiilor se folosește următorul tabel:

Tabelul nr.2

Scutiile	Codul scutirii	Suma scutirii (lei)	
		anuală	lunară
Scutirea personală	P	2100	175
Scutirea personală majoră	M	10000	833
Scutirea matrimonială	S	2100	175
Scutirea pentru persoanele întreținute	N*)	N x 120	N x 10

*) - N - numărul de persoane întreținute.

Categoria scutirii se obține prin concatenarea tuturor codurilor scutiilor acordate lucrătorului.

Exemplul 3.

Lucrătorul a depus cererea privind acordarea scutirilor personală în mărime de 2100 lei anual, matrimonială (2100 lei anual) și pentru 5 persoane întreținute (cîte 120 lei anual pentru fiecare). Suma scutirii anuale totale în acest caz este de $2100+2100+5 \times 120=4800$ lei și corespunde categoriei PS5. Respectiv literele categoriei vor indica scutirea personală și scutirea matrimonială, iar cifra - numărul de persoane întreținute.

Lucrătorului, care nu beneficiază de scutiri, i se atribuie categoria scutirii <0>.

Modul de calculare și reținere a impozitului

31. Impozitul pe venit la sursa de plată se calculează și se reține din venitul impozabil, apreciat ca diferența dintre venitul obținut de lucrător sub formă de salarii (prime, facilități) și suma scutirilor.

32. Din venitul monetar al lucrătorului, impozitul se reține la momentul plății.

În cazurile, cînd pe parcursul lunii, impozitul calculat nu este reținut din motivul lipsei venitului monetar al lucrătorului, suma calculată se transferă la buget în termenul stabilit, din contul mijloacelor proprii ale patronului. Suma impozitului transferat se consideră ca împrumut, acordat lucrătorului, începînd cu ziua următoare după ziua în care patronul a transferat la buget suma în cauză.

33. Cotele impozitului pe venit reținut la sursa de plată din salariu (prime, facilități) constituie 20 procente din venitul impozabil anual de pînă la 10800 lei și 32 procente din venitul impozabil anual ce depășește 10800 lei.

34. Aprecierea salariului (inclusiv prime, facilități), venitului impozabil și calcularea impozitului pe venit ce urmează a fi reținut la sursa de plată, se efectuează prin metoda calculului cumulativ de la începutul anului fiscal sau în cazurile cînd lucrătorul s-a angajat pe parcursul anului fiscal curent - de la data angajării.

Aprecierea scutirilor, acordate lucrătorului, se efectuează prin metoda calculului cumulativ din luna următoare după luna în care a fost depusă cererea privind acordarea scutirilor.

35. Numărul de luni în anul fiscal, pe parcursul căruia lucrătorul se consideră angajat, se determină:

- în cazurile cînd lucrătorul este angajat din anul fiscal precedent
 - începînd cu luna ianuarie;
- în cazurile cînd lucrătorul s-a angajat pe parcursul anului fiscal
 - începînd cu luna următoare după luna în care el s-a angajat.

Luna pe parcursul căreia lucrătorul se eliberează, se ia în considerare la determinarea numărului de luni în anul fiscal pe parcursul căruia lucrătorul este angajat, numai cu condiția că lucrătorul se consideră angajat înainte de data de 01 a acestei luni (vezi exemplul 4).

36. Din sumele ce i se cuvin lucrătorului, anterior calculate și care urmează a fi calculate pînă la ziua concedierii din serviciu inclusiv, indiferent de momentul achitării acestora, impozitul pe venit se calculează și se reține în ziua (luna) concedierii în modul stabilit conform cotelor în vigoare (necompletînd colonițele 1 și 8 din Fișa personală de evidență a veniturilor și impozitului pe venit reținut din ele a lucrătorului angajat) cu acordarea scutirilor (la care lucrătorul are dreptul) inclusiv luna concedierii și, în cazul lipsei mijloacelor la patron pentru achitarea lucrătorului sumelor ce i se cuvin, concomitent se atribuie la deponent. Impozitul pe venit se transferă la buget în termen de 10 zile de la încheierea lunii, în care s-au achitat lucrătorului sumele ce i se cuvin. În dările de seamă fiscale, prezentate de patron lunar sau anual, impozitul pe venit se reflectă numai în luna sau anul, cînd s-au achitat sumele date. Sumele spre plată ce i se cuvin lucrătorului, în cazul lipsei mijloacelor pentru achitarea lor, concomitent cu impozitul pe venit de asemenea se atribuie la

deponent și la momentul achitării se reflectă în aceleași dări de seamă.

Din sumele suplimentar calculate și achitate lucrătorului după luna concedierii din serviciu, impozitul se calculează și se reține la momentul achitării din fiecare sumă achitată în parte, fără acordarea scutirilor, conform cotelor în vigoare.

*[Pct.36 în redacția Informației Inspect. Fiscal de Stat]
[nr.10-2-09/1-435-1971 din 25.04.2000]*

37. În scopul determinării venitului impozabil, sumei scutirilor și numărului de luni de la începutul perioadei de când lucrătorul se consideră angajat, precum și calculării impozitului pe venit ce urmează a fi reținut la sursă din salarii (inclusiv prime și facilități) patronul deschide pentru fiecare lucrător angajat al său fișa personală de evidență a veniturilor și impozitului pe venit, reținut din ele (modelul fișei este prezentat în anexa nr. 3 la Instrucțiune). Fișa se completează anual de la începutul fiecărui an fiscal sau în caz dacă lucrătorul s-a angajat la serviciu pe parcursul anului fiscal, de la data angajării.

Exemplul 4.

Lucrătorul s-a angajat la serviciu pe data de 09 iulie și s-a eliberat pe 05 octombrie a aceluiași an. În cererea sa, care a fost depusă pe data de 09 iulie, lucrătorul a cerut scutirea personală și scutirile pentru 2 persoane întreținute, care corespunde categoriei scutirilor P2, în sumă totală de 2340 lei pe an (2100@120@120). Suma lunară a scutirilor alcătuiește 195 lei (2340:12 luni) și se acordă începând cu luna august (vezi p. 23).

În perioada de 09.07 - 10.11 lucrătorului i-au fost achitate următoarele venituri:

Data achitării venitului	Tipul venitului	Suma (lei)
27.07	Avans	300
10.08	Salariu	200
27.08	Achitarea din contul patronului a plății pentru deservirea comunală a apartamentului lucrătorului	150
07.09	Salariu	450
21.09	Ajutor material	100
04.10	Salariu	460
10.11	Salariu	1200

În acest caz impozitul pe venit, reținut la sursa de plată din salariu (prime, facilități), se calculează în modul următor:

Data de când lucrătorul se consideră angajat în anul fiscal curent _____09.07_____

(În cazul când lucrătorul este angajat din anul precedent se înscrie 01.01, în cazul când el s-a angajat pe parcursul anului fiscal curent - data angajării)

Lunile anului fiscal | I | II | III | IV | V | VI | VII | VIII | IX | X | XI | XII

Suma lunară a scuti- | | | | | | | | | | | |
rilor de care bene- | | | | | | | | | | | |
ficiază lucrătorul | | | | | 0 | 195 | 195 | 195 | | |

(scutirile se determină conform cererii lucrătorului privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit reținut din salariu; scutirile se

acordă (anulează) din luna următoare după luna în care s-a depus (retras) cererea)

Data achitării veni- tului	Venitul curent	Numărul de luni total	Suma scu- tirilor	Venitul impoza- bil	Impozitul calculat din venitul impozabil	Impozitul reținut (rambursării)	
1	2	3	4	5	6	7	8
27.07	300	300	0	0	300	60	60
10.08	200	500	01	195	305	61	1
27.08	150	650	01	195	455	91	30
07.09	450	1100	02	390	710	142	51
21.09	100	1200	02	390	810	162	20
04.10	460	1660	03	585	1075	215	53

Din suma 1200 lei, care este achitată lucrătorului după ce el s-a eliberat din serviciu, impozitul se reține fără acordarea scutirilor și constituie 276 lei ($900 \times 20\% = 300 \times 32\%$).

Exemplul 5.

Lucrătorul se consideră salariat pe parcursul întregului an fiscal. Până la începutul anului fiscal lucrătorul a depus cererea privind acordarea scutirilor în care a cerut scutirea personală. Pe data de 24 februarie a anului fiscal lucrătorul a depus o nouă cerere în care a cerut scutirea personală și scutirile pentru două persoane întreținute, iar pe data de 17 iulie a anului fiscal el a depus cererea în care a cerut scutirea personală și scutirea pentru o persoană întreținută.

Pe parcursul anului fiscal lucrătorul a obținut următoarele venituri:

Data achitării venitului	Tipul venitului	Suma (lei)
10.01	Salariu	430
10.02	Avans	100
08.03	Ajutor material	50
15.03	Salariu	560
12.04	Concediale	2520
08.07	Salariu	650
19.09	Salariu	330
22.10	Salariu	600
18.12	Salariu	850

În acest caz impozitul pe venit reținut la sursa de plată din salariu (prime, facilități), se calculează în modul următor:

Data de când lucrătorul se consideră angajat în anul fiscal curent _____ 01.01 _____

(În cazul când lucrătorul este angajat din anul precedent se înscrie 01.01, în cazul când el s-a angajat pe parcursul anului fiscal curent - data angajării)

Lunile anului fiscal | I | II | III | IV | V | VI | VII | VIII | IX | X | XI | XII

Suma lunară a scuti- rilor de care bene- ficiază lucrătorul	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	175	175	195	195	195	195	195	185	185	185	185	185

(scutirile se determină conform cererii lucrătorului privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit reținut din salariu; scutirile se acordă (anulează) din luna următoare după luna în care s-a

depus (retras) cererea)

Data achitării venitului	Venitul ----- curent total	Numărul de luni total	Suma scu- tirilor 	Venitul impozabil 	Impozitul calculat din veni- (reținerii (rambursării)	Impozitul aferent 	
1	2	3	4	5	6	7	8
10.01	430	430	01	175	255	51	51
10.02	100	530	02	350	180	36	-15
08.03	50	580	03	545	35	7	-29
15.03	560	1140	03	545	595	119	112
12.04	2520	3660	04	740	2920	584	465
08.07	650	4310	07	1325	2895	597	13
19.09	330	4640	09	1695	2945	589	-8
22.10	600	5240	10	1880	3360	672	83
18.12	850	6090	12	2250	3840	768	96

Reguli privind impozitarea veniturilor personalului misiunilor diplomatice ale statelor străine

38. Salariile și alte retribuții plătite colaboratorilor străini ai misiunilor diplomatice ale statelor străine, aflați în exercițiul funcțiunii în Republica Moldova, sînt scutite de impozitul pe venit. Astfel de scutire se acordă numai cu condiția existenței unor drepturi reciproce acordate de către statele respective.

39. De impozitul pe venit sînt scutite veniturile obținute în Republica Moldova de către întreprinderile străine precum și de către angajații și consultanții acestor întreprinderi, în baza acordurilor (convențiilor) încheiate de către Guvernul Republicii Moldova cu guvernele altor țări și cu conducerile organizațiilor internaționale. Această scutire se acordă numai la acea parte a venitului, care este obținut din activitatea lor care constă în acordarea de ajutoare umanitare și de asistență tehnică Republicii Moldova, conform acordurilor (convențiilor) semnate cu guvernele altor țări sau cu organizațiile internaționale ori cu agențiile de cooperare tehnică cu Republica Moldova.

Capitolul III. REȚINEREA IMPOZITULUI PE VENIT DIN ALTE PLĂȚI DECÎT SALARIUL

Impozitarea dividendelor

40. Dividend se consideră orice plată efectuată de către o persoană juridică în folosul unui acționar (asociat) al acestei persoane juridice, în conformitate cu cota sa de participație.

Nu se consideră dividend, repartizarea venitului societății sub formă de acțiuni, care nu modifică cotele de participație ale acționarilor în capitalul social al agentului economic și plățile efectuate în cazul lichidării complete a agentului economic.

41. Din dividendele, achitate rezidenților Republicii Moldova din contul venitului rămas după impozitare, agentul economic nu reține impozitul pe venit la sursa de plată.

42. În cazul, cînd agentul economic achită prealabil dividende acționarilor (asociaților) săi - rezidenți ai Republicii Moldova, din contul venitului pînă la impozitare, el este obligat să rețină din sumele îndreptate spre plată ca dividende, impozitul pe venit în mărime de 32%. Excepție constituie cazul, cînd agentul economic efectuează achitarea dividendelor de pe contul de dividende.

43. Contul de dividende se deschide de agentul economic în cazurile,

dacă el deține 20 și mai multe procente din capitalul social al altui agent economic. În astfel de cazuri dividendele, obținute de primul agent economic de la al doilea, se adaugă la contul de dividende. Ulterior, din dividendele achitate rezidenților Republicii Moldova de pe contul de dividende, pînă la epuizarea lui nu se efectuează reținerea impozitului pe venit.

44. Agentul economic, care efectuează achitarea dividendelor în favoarea nerezidenților Republicii Moldova, urmează să rețină din sumele dividendelor îndreptate spre achitare lor, impozitul pe venit în mărime de:

- 15% - dacă dividendele se achită din contul venitului rămas după impozitare;
- 42,2% - dacă dividendele se achită prealabil, din contul venitului pînă la impozitare;
- 15% - dacă dividendele se achită de pe contul de dividende.

Reținerea impozitului din dobînzi și royalty

45. Dobînda este un venit obținut ca recompensă pentru un împrumut, acordat în baza contractului de credit încheiat între cîteva persoane.

46. Royalty este un venit, obținut de pe urma dării în folosință a proprietății nemateriale (bunuri artistice, programaturi, etc.) sau din dreptul de folosință a acesteia, precum și din dreptul de exploatare a resurselor naturale în Republica Moldova.

47. Fiecare plătitor de dobînzi și royalty este obligat să rețină ca impozit o sumă egală cu:

- 20% - din sumele dobînzii și royalty, achitate în folosul persoanelor rezidente;
- 20% - din sumele royalty, achitate în folosul persoanelor nerezidente;
- 15% - din sumele dobînzii achitate în folosul persoanelor nerezidente.

Prevederile prezentului punct, în partea ce ține de impozitarea dobînzilor, se aplică începînd cu 1 ianuarie 1999.

48. Nu se efectuează reținerea impozitului din sumele dobînzilor și royalty, achitate în folosul persoanelor fizice - cetățeni ai Republicii Moldova în vîrstă de 60 și mai mulți ani, la dorința lor, în baza cererii (în formă liberă) și documentelor care atestă vîrsta acestor persoane (buletinul de identitate, pașaportul, sau adeverința de naștere). Plătitorului de dobînzi și royalty urmează a-i fi transmisă copia sau extrasul din documentele originale menționate, autentificată de agentul economic - plătitor al dobînzii sau royalty sau de organul notarial.

Reținerea impozitului din alte plăți

49. Orice persoană angajată în activitatea de întreprinzător sau instituție de stat din Republica Moldova, care plătește chiria sau alte tipuri de servicii (inclusiv cele de management și consulting), atît rezidenților cît și nerezidenților, costul cărora se deduce conform articolului 24 al Codului fiscal, reține din sumele achitate pentru aceste servicii și varsă la buget ca impozit o sumă egală cu 5% din plata respectivă (excepție constituie prevederile p.51 și 52). Orice plată, efectuată agentului economic, cu excepția plăților pentru proprietatea materială și nematerială, în scopul prezentului punct, se consideră plată pentru servicii. În documentele, care confirmă faptul achitării pentru servicii, inclusiv prin decontări și numerar, prin barter, etc., suma impozitului reținut în mărime de 5% se indică într-o rubrică aparte.

Exemplul 6.

Agentul economic pentru petrecerea seminarului a închiriat de la

Centrul de perfecționare a cadrelor o sală cu plată în sumă de 1800 lei.

La achitarea acestei sume agentul economic reține impozitul în mărime de 5%, care este egal cu 90 lei și efectuează plata Centrului în sumă de 1710 lei.

50. În modul indicat în p.49 se reține impozitul și din primele de asigurare, vărsate într-o întreprindere nerezidentă în baza contractelor de asigurare și de reasigurare, precum și din renta achitată nerezidenților.

51. Din sumele, achitate persoanelor nerezidente pentru serviciile de management și consulting, impozitul se reține la cota 20%.

52. Din achitățile ce reprezintă surse de venit impozabile, cu excepția salariilor (primelor, facilităților), dividendelor, dobânzilor, royalty și sumelor din care se reține impozitul conform p.49, 50 și 51 al prezentei Instrucțiuni, efectuate în folosul persoanelor fizice se reține impozitul la cota 5%.

Exemplul 7.

Persoana fizică a realizat agentului economic în luna februarie 800 kg de mere, și un automobil în sumă totală de 10360 lei. La achitarea acestei sume agentul economic reține impozitul în sumă de 518 lei și achită real persoanei 9842 lei.

Capitolul IV. MODUL ȘI TERMENELE DE PREZENTARE A DOCUMENTAȚIEI FISCALE ȘI ACHITARE LA BUGET A IMPOZITULUI

53. Impozitul pe venit, reținut la sursa de plată, se varsă la buget la locul de reședință al agentului economic care efectuează aceste rețineri.

54. În toate cazurile impozitul pe venit, reținut la sursa de plată, urmează să fie vărsat la buget nu mai târziu de data de 10 a lunii următoare după luna în care s-a efectuat reținerea.

55. Agentul economic, care a efectuat reținerea impozitului, este obligat, în termen de 10 zile după expirarea lunii în care s-a efectuat reținerea sau de la data încetării activității, să prezinte inspectoratului fiscal de stat teritorial declarația cu privire la impozitul pe venit, reținut la sursa de plată pentru luna gestionară (modelul declarației se prezintă în anexa nr. 4 la Instrucțiune).

În declarația menționată, sînt indicate tipurile surselor de venit, codurile și cotele impozitului corespunzătoare lor.

Agentul economic, responsabil de reținerea impozitului la sursa de plată, indică în declarație, corespunzător surselor de venit:

col.4 - sumele venitului achitat, cu total cumulativ de la începutul anului fiscal, inclusiv și luna gestionară;

col.5 - sumele impozitului reținut din veniturile indicate în col.4;

col.7 - sumele venitului achitat în luna gestionară;

col.8 - sumele impozitului reținut din veniturile indicate în col.7.

56. Agentul economic, care a efectuat reținerea impozitului din venituri (în afară de salarii) achitate nerezidenților, este obligat, în termen de 10 zile după expirarea lunii în care s-a efectuat reținerea sau de la data încetării activității, să prezinte inspectoratului fiscal de stat teritorial nota de informare privind impozitul reținut la sursele de venit, în afară de salariu, achitate persoanelor nerezidente pentru luna gestionară (modelul notei de informare se prezintă în anexa nr.5 la Instrucțiune).

În nota de informare se indică:

col.1 - numărul de ordine al înscrierii curente;

col.2 - codul fiscal al nerezidentului - beneficiar al plății din care s-a efectuat reținerea;

col.3 - numele, prenumele sau denumirea beneficiarului plății;

col.4 - adresa juridică sau a domiciliului permanent a beneficiarului plății;

col.5 - codul sursei de venit (conform declarației lunare cu privire

la impozitul pe venit reținut la sursa de plată);
col.6 - suma venitului din care s-a reținut impozitul achitat nerezidenților pe parcursul lunii gestionare;
col.7 - suma impozitului reținut din veniturile indicate în col.6;
col.8 - suma impozitului reținut din toate achitățile în folosul nerezidenților pe parcursul întregului an fiscal. Colonița 8 se completează numai în ultima notă de informare din anul fiscal.
57. Patronul, în termen de 30 de zile după expirarea anului fiscal sau de la data încetării activității, este obligat să prezinte inspectoratului fiscal de stat teritorial, nota de informare privind impozitul pe venit reținut din salariile lucrătorilor pentru anul expirat (modelul notei de informare se prezintă în anexa nr.6 la Instrucțiune).

În nota de informare se indică:

- col.1 - numărul de ordine al înscrierii curente;
- col.2 - codul fiscal al lucrătorului;
- col.3 - numele, prenumele lucrătorului;
- col.4 - anul nașterii lucrătorului;
- col.5 - adresa domiciliului permanent al lucrătorului;
- col.6 - categoriile scutirilor de care a beneficiat lucrătorul pe parcursul anului fiscal gestionar;
- col.7 - numărul de luni pe parcursul cărora lucrătorul a beneficiat de categoria corespunzătoare din col.6;
- col.8 - suma totală a scutirilor, care au fost acordate lucrătorului pe parcursul anului fiscal gestionar;
- col.9 - suma salariilor (primelor, facilităților), achitată lucrătorului pe parcursul anului fiscal gestionar;
- col.10 - suma impozitului reținut din venitul indicat în col.9.

În cazurile când lucrătorul, pe parcursul anului fiscal gestionar, a beneficiat de diferite categorii de scutiri - în colonițele 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9 și 10 se completează un singur rând, iar în colonițele 6 și 7 atâtea rânduri de câte categorii de scutiri a beneficiat lucrătorul pe parcursul anului.

58. Agentul economic, care reține impozitul din alte plăți decît salariul, achitate în folosul rezidenților, este obligat în termen de 30 zile de la expirarea anului fiscal în care au fost efectuate reținerile sau de la data încetării activității, să prezinte inspectoratului fiscal de stat teritorial nota de informare privind impozitul pe venit reținut din alte surse decît salariul, achitate persoanelor rezidente pentru anul gestionar.

În nota de informare se indică:

- col.1 - numărul de ordine al înscrierii curente;
- col.2 - codul fiscal al beneficiarului plății;
- col.3 - numele, prenumele sau denumirea beneficiarului plății;
- col.4 - adresa juridică sau a domiciliului permanent al beneficiarului plății;
- col.5 - codul sursei de venit (conform declarației lunare cu privire la impozitul pe venit reținut la sursa de plată);
- col.6 - suma totală a venitului, care a fost achitată beneficiarului plății și din care s-a efectuat reținerea impozitului pe parcursul anului gestionar;
- col.7 - suma impozitului reținut din venitul indicat în col.6.

Capitolul V. DISPOZIȚII TRANZITORII

Toate veniturile, care vor fi calculate și achitate începînd cu 1 ianuarie 1998, urmează a fi impozitate reieșind din prevederile prezentei Instrucțiuni, indiferent pentru care perioadă se achită.

Excepție de la modul indicat, constituie veniturile, din care pînă la 1 ianuarie 1998 a fost calculat impozitul pe venit, achitarea căruia la buget se efectuează în modul stabilit de legislația în vigoare pînă la data menționată.

Achitarea serviciilor după 1 ianuarie 1998, costul cărora se consideră cheltuieli pentru beneficiarul serviciilor în anul 1997, se efectuează fără reținerea impozitului la cota de 5%.

Data prezentării de către lucrători a cererii privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit reținut din salariu pentru anul 1998, și documentele care justifică dreptul la scutiri se stabilește la 1 februarie 1998.

Lucrătorilor, care pînă la 1 ianuarie 1998 nu au prezentat patronilor cererea privind acordarea scutirilor și documentele respective, pe luna ianuarie 1998, la locul de lucră de bază, se acordă temporar scutirea personală în sumă de 175 lei în baza documentului, care confirmă domiciliul permanent în Republica Moldova.

La depunerea cererii privind acordarea scutirilor și documentelor justificative pînă la 1 februarie 1998, agentul economic efectuează recalcularea impozitului pe venit, acordînd scutirile cuvenite pe luna ianuarie 1998.

În cazurile, cînd lucrătorul nu prezintă cererea și documentele justificative pînă 1 februarie 1998 el se consideră lucrător care nu pretinde la scutiri, iar scutirea temporară acordată pe luna ianuarie se anulează, patronul efectuînd recalcularea.

Modul de impozitare a sumelor defalcate în Fondurile nestatale calificate de pensii și a sumelor obținute din ele ca pensii v-a fi elaborat după adoptarea și promulgarea unei legi speciale, care v-a reglamenta activitatea fondurilor în cauză.

Prezenta Instrucțiune intră în vigoare de la 1 ianuarie 1998.

Șeful Inspectoratului Fiscal Principal
de Stat, Consilier Principal de Stat
În Serviciul Fiscal Ion Prisacari

Chișinău, 23 decembrie 1997.
Nr. 05/1-CF-06/88.

Anexa nr. 1
la Instrucțiunea Serviciului
Fiscal de Stat
nr.05/1-CF-06/88 din 23.12.97

C E R E R E A

lucrătorului privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit
reținut din salariu pe anul _____

PARTEA I. Se completează de lucrător

Numele, prenumele _____
Codul fiscal _____
Adresa domiciliului permanent _____

C E R U R M Ă T O A R E L E S C U T I R I

1. Scutirea personală _____ lei
(înscrieți 2100 sau 10000)
2. Scutirea pentru soție (soț) _____ lei
(înscrieți 0 sau 2100)

În caz dacă cereți scutirea pentru soție (soț), indicați următoarea
informație despre ea(el):

Numele, prenumele _____
Codul fiscal _____
Adresa domiciliului permanent _____

3. Scutirile pentru persoanele întreținute - _____
(înscrieți rezultatul)

produsului dintre numărul de persoane întreținute de Dvs. și 120)

4. În tabelul ce urmează indicați documentele, copiile sau extrasele din care le anexați la cerere:

Denumirea documentului	Denumirea organizației care a eliberat documentul	Seria, numărul și data eliberării documentului
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Eu declar, că prezenta informație e autentică și sînt familiarizat cu măsurile de responsabilitate în caz de falsificare a ei.

5. În baza articolelor 33*), 34*) și 35*) ale Codului fiscal cer scutirea anuală în sumă de

_____ lei _____ lei
(în litere) (în cifre)

(data)

(semnătura)

PARTEA II. Se completează de patron

Numele complet al patronului _____ codul fiscal _____

Numele, prenumele, codul fiscal și suma anuală a scutirii, care corespunde categoriei scutirilor _____ sînt verificate.

Cererea este înregistrată în registru sub numărul _____

(data)

(semnătura)

======(se taie)=====

"----- Se înmînează persoanei care a depus cererea -----

Servește drept confirmare a faptului că lucrătorul a cerut scutirile corespunzătoare.

Numele complet al patronului _____ codul fiscal _____

Numele, prenumele persoanei care a depus cererea _____

Codul fiscal _____

Suma totală a scutirilor cerute _____ lei

(în litere)

Categoria scutirii acordate _____

(data)

(semnătura)

======(se taie)=====

Cererea se depune de persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova, la locul de muncă de bază:

- anual, pînă la începutul anului fiscal pentru care sînt cerute scutirile;
- în cazul cînd lucrătorul se angajează pe parcursul anului fiscal pentru care sînt cerute scutirile - nu mai tîrziu de data stabilită pentru începerea muncii ca angajat;
- în cazurile cînd pe parcursul anului se schimbă numărul scutirilor

la care are dreptul lucrătorul - în termen de 10 zile de la data cînd au avut loc aceste schimbări.

Codul fiscal este un număr unic de identificare, atribuit în scopuri fiscale.

Codul fiscal al cetățeanului Republicii Moldova este identic codului personal, acordat conform Registrului de Stat al Populației Republicii Moldova.

Codul personal se indică pe verso al buletinului de identitate al cetățeanului.

În cazurile, cînd cetățeanul nu are cod fiscal, din motivul lipsei buletinului de identitate, se folosesc seria și numărul pașaportului, patronimicul, anul nașterii.

În cazurile cînd cetățeanul nu are cod fiscal din motivul că nu are nici buletin de identitate și nici pașaport, se folosesc seria și numărul adeverinței de naștere, patronimicul, anul nașterii.

Articolul 33. Scutiri personale

Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire personală în sumă de 2100 lei pe an.

Suma scutirii personale, stabilită la alin. (1), va constitui 10 000 lei pe an pentru orice persoană care:

s-a îmbolnăvit și a suferit de boala actinică provocată de consecințele avariei de la C.A.E. Cernobîl;

este invalid și s-a stabilit că invaliditatea sa este în legătură cauzală cu avaria de la C.A.E. Cernobîl;

este părintele sau soția(soțul) unui participant căzut sau dat dispărut în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova;

este invalid ca urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova;

este invalid de război, invalid din copilărie, invalid de gradul I și II sau pensionar - victimă a represiunilor politice, ulterior reabilitată.

Articolul 34. Scutiri acordate soției(soțului)

Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie pe parcursul întregului an fiscal și care își întreține soția(soțul) are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de 2100 lei anual dacă soției (soțului) nu i s-a acordat o scutire personală conform art.33.

Articolul 35. Scutiri pentru persoanele întreținute

Contribuabilul (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire în sumă de 120 lei anual pentru fiecare persoană întreținută.

În înțelesul prezentului titlu, persoană întreținută este persoana care întrunește toate cerințele de mai jos:

este un ascendent sau descendent al contribuabilului sau al soției (soțului) contribuabilului (părinții sau copiii, inclusiv înfietorii și înfiații);

locuiește împreună cu contribuabilul sau nu locuiește cu acesta, dar își face studiile la secția cu frecvență a unei instituții de învățămînt mai mult de 5 luni pe parcursul anului fiscal;

este întreținută de contribuabil;

are un venit ce nu depășește suma de 1000 lei anual.

"===== (se taie) =====

Codurile și sumele scutirilor

Scutirile	Codul	Suma anuală a scutirii (lei)	Suma lunară a scutirii (lei)
-----------	-------	------------------------------	------------------------------

Scutire personală	P	2 100	175
-------------------	---	-------	-----

Scutire personală majoră	M	10 000	833
Scutire acordată soției(soțului)	S	2 100	175
Scutire pentru persoanele întreținute	Nr.*	Nr. x 120	Nr. x 10

* - Nr. - Numărul de persoane întreținute.

Categoria scutirilor este un cod, care se obține prin concatenarea codurilor scutirilor cerute de lucrător.

Anexa nr. 2
la Instrucțiunea Serviciului
Fiscal de Stat
nr. 05/1-CF-06/88 din 23.12.97

C E R T I F I C A T

Prezentul certificat este eliberat de _____
(denumirea instituției de învățământ)

(a d r e s a)

precum că _____, codul fiscal _____
(numele, prenumele persoanei cărei se eliberează certificatul)

domiciliat(ă) permanent pe adresa _____,
este student(ă) (elev(ă), cursant) în anul (clasa, cursul) _____, la
facultatea (secția) _____, termenul de studii în anul
_____ fiind mai mare de 5 luni, iar bursa preconizată pe același an
nu va depăși suma de 1000 lei.

Certificatul este înregistrat sub nr. _____ și eliberat la data _____

L.Ș

(semnătura)

Anexa nr. 3
la Instrucțiunea Serviciului
Fiscal de Stat
nr.05/1-CF-06/88 din 23.12.97

Fișa personală de evidență a veniturilor
și impozitului pe venit reținut din ele a
lucrătorului angajat pe anul _____

=====

Această fișă se completează de către patron pentru fiecare lucrător angajat al său. În ea se duce evidența veniturilor, achitate lucrătorului, sub formă de salariu, prime, facilități, se calculează și se duce evidența impozitului pe venit reținut din aceste venituri. Fișa se completează anual de la începutul fiecărui an fiscal sau în caz dacă lucrătorul s-a angajat la serviciu pe parcursul anului fiscal - de la data angajării.

Denumirea completă a patronului _____
Codul fiscal _____

Numele, prenumele lucrătorului _____
Codul fiscal _____

Data de cînd lucrătorul se consideră angajat în anul fiscal curent

(În cazul cînd lucrătorul este angajat din anul precedent se înscrie 01.01, în cazul cînd el s-a angajat pe parcursul anului fiscal curent - data angajării)

Lunile anului fiscal	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Suma lunară a scutirilor de care beneficiază lucrătorul												

(scutirile se determină conform cererii lucrătorului privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit reținut din salariu; scutirile se acordă (anulează) din luna următoare după luna în care s-a depus (retras) cererea)

Data achitării venitului	Venitul curent	Nr de luni	Suma scutirilor	Venitul impozabil	Impozitul calculat	Impozitul aferent reținerii
				din venitul impozabil	(rambursabil)	
1	2	3	4	5	6	7

Îndrumar de completare a fișei

Nr.
co-
lo-
ni-
ței

- Se indică data și luna achitării curente a venitului.
- Se indică suma venitului ce urmează a fi achitat curent sau a facilităților acordate.
- Se indică suma venitului achitat (facilităților acordate) lucrătorului de la data angajării și pînă la momentul achitării curente inclusiv (se apreciază ca suma tuturor veniturilor din col.2).
- Se indică numărul de luni de la data angajării și pînă la momentul achitării curente inclusiv:- în cazurile cînd lucrătorul este angajat din anul fiscal precedent, numărul de luni se apreciază începînd cu luna ianuarie a anului fiscal curent;
- în cazurile cînd lucrătorul s-a angajat pe parcursul anului fiscal curent, numărul de luni se apreciază începînd cu luna următoare după luna în care el s-a angajat.

5 | Se indică suma scutirilor de care beneficiază lucrătorul de la data
| angajării și pînă la momentul achitării curente inclusiv (se
| apreciază prin sumarea scutirilor lunare corespunzătoare lunilor
| pe parcursul cărora lucrătorul seconsideră angajat).

6 | Se indică suma venitului impozabil de la data angajării și pînă la
| momentul achitării curente inclusiv (se apreciazăca diferența dintre
| suma venitului achitat lucrătorului pe parcursul anului fiscal curent
| (ultima înscriere din col.3) și suma scutirilor de care el a benefi-
| ciat pe parcursul acestei perioade (ultima înscriere din col.5)). În
| cazurilecînd venitul impozabil este mai mic ca zero se înscrie <0>.

7 | Se indică suma impozitului, calculat din venitul impozabil de la
| data angajării și pînă la momentul achitării curente inclusiv, indicat
| în ultima înscriere din col.6. Modalitatea de calcul este următoarea:
| 1) din sumavenitului impozabil ce nu depășește 900 lei x nr. de luni,
| impozitul alcătuiește 20%; 2) din suma venitului impozabil ce depășeș-
| te plafonul indicat în alineatul precedent, impozitul alcătuiește 32%.

8 | Se indică suma impozitului aferent reținerii (rambursării) din (la)
| achitarea curentă a venitului lucrătorului (seapreciază ca diferența
| dintre ultima și penultima înscriere din col.7).

Forma DLP

Anexa nr. 4
la Instrucțiunea Serviciului
Fiscal de Stat
nr.05/1-CF-06/88 din 23.12.97

Declarația

cu privire la impozitul pe venit reținut la sursa de plată
pentru luna _____ anul _____

Denumirea întreprinderii, organizației, instituției _____
Codul fiscal _____ Codul băncii _____ Contul de decontare _____

Nr. d/o	Codul Tipul sursei	Suma de la începutul anului fiscal	Cota impozitului	Suma pentru luna declarată
		venitului achitat (lei)	reținut (%) (lei)	venitului achitat reținut (lei)

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

1. Salariul	SAL					X	
2. Plata pentru chirie și alte tipuri de servicii	SERV					5	
3. Plata pentru serviciile de management și consulting:							
a) persoanelor rezidente	MANa)					5	
b) persoanelor nerezidente	MANb)					20	
4. Dobînda achitată:							

	a) persoanelor rezidente	DOBa)		20	
	b) persoanelor fizice rezidente în vîrstă de 60 ani și mai mult	DOBb)	X	0	X
	c) persoanelor nerezidente	DOBc)		15	
	5. Royalty ROY			20	
	6. Primele de asigurare vărsate într-o întreprindere nerezidentă în baza contractelor de asigurare sau re-asigurare	PRIM		5	
	7. Dividendele achitate din venitul rămas după impozitare și de pe contul de dividende:				
	- rezidenților	DIVa)	X	0	X
	- nerezidenților	DIVb)		15	
	Dividendele achitate prealabil (cu excepția celor achitate de pe contul de dividende):				
	- rezidenților	DIVc)		32	
	- nerezidenților	DIVd)		42,2	

	8. Alte surse de venit sau plăți	ALT		5	

	9. TOTAL		X		X

Suma impozitului spre plată pentru luna declarată (rîndul 9 colonița 8) _____

Declar, că prezenta informație este autentică, și că sînt familiarizat cu măsurile de responsabilitate, prevăzute de legislația în vigoare, în caz de includere în ea a informației false sau incomplete.

Conducătorul _____ Primit:
 Inspectoratul Fiscal de Stat _____
 Contabilul-șef _____
 Data _____
 Data _____
 Semnătura _____

NOTĂ:

Datele privind suma plății (col.4) și suma impozitului pe venit reținut (col.5) se prezintă cu total cumulativ de la începutul anului fiscal.

Rezultatele diferenței dintre sumele indicate în colonițele 5 a prezentei declarații și declarației pentru luna precedentă trebuie să fie egale cu sumele corespunzătoare din col.8 a prezentei declarații.

Sumele indicate în rîndul 1 al declarației trebuie să coincidă cu sumele colonițelor corespunzătoare pe toate fișele personale ale lucrătorilor salariați ai agentului economic (inclusiv și a celor ce s-au eliberat pe parcursul anului fiscal curent) la momentul expirării lunii gestionare:
 col.4 - col.3;

Total pe pagină			
TOTAL PE NOTĂ			

Declar că prezenta informație este autentică, și că sînt familiarizat cu măsurile de responsabilitate prevăzute de legislația în vigoare în caz de includere în ea a informației false sau incomplete.

Conducătorul _____ Primit:
 Inspectorul Fiscal de Stat _____
 Contabilul-șef _____
 Data _____
 Data _____
 Semnătura _____

Anexa nr. 7
 la Instrucțiunea Serviciului
 Fiscal de Stat
 nr. 05/1-CF-06/88 din 23.12.97

Forma IAS

Notă de informare
 privind impozitul reținut din alte surse decît salariul
 achitate persoanelor rezidente pentru anul _____

Denumirea întreprinderii, organizației, instituției _____
 Codul fiscal _____ Codul băncii _____ Codul de decontare _____
 Total foi _____

Pagina nr. _____

Nr. | Codul | Denumirea sau nu- | Adresa juridică sau | Codul | Suma
 d/o | fiscal | mele prenumele be | a domiciliului per- | sursei | Venitul | impozitului
 | neficiarului plă- | manent beneficiaru- | total | reținut
 | | ții | lui plății | | (lei) | (lei)

1	2	3	4	5	6	7
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Total pe pagină						

1	2	3	4	5	6	7
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Total pe pagină						
TOTAL PE NOTĂ						

Declar că prezenta informație este autentică, și că sînt familiarizat cu măsurile de responsabilitate prevăzute de legislația în vigoare în

caz de includere în ea a informației false sau incomplete.

Conducătorul _____ Primit:
Inspectorul Fiscal de Stat _____
Contabilul-șef _____
Data _____
Data _____
Semnătura _____